

спеціалізації українські компанії у співробітництві з іноземними фірмами можуть вступати в стратегічні альянси та формувати спільні структури створенням міждержавних корпорацій.

Становлення українських ТНК перебуває на початковому етапі. В цілому, на нашу думку, доводиться визнати обмежені можливості України протистояти тиску іноземних ТНК. Таким чином, основне завдання – це створення власних конкурентоспроможних ТНК шляхом узгодження інтересів провідних корпорацій із стратегічними пріоритетами економіки України, а не протистояння впливу великих світових ТНК. Водночас, створення українських ТНК сприятиме інтеграції України у світову економіку та участі її в глобальних трансформаційних процесах, подальшому розвитку українських господарських структур, інтернаціоналізації їхнього виробництва й капіталу, дозволить певною мірою захистити національні економічні інтереси.

Список використаних джерел:

1. Транснаціональні корпорації та Україна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.geograf.com.ua.
2. Щербак О.В. Діяльність ТНК в Україні та їх вплив на економічний розвиток країни [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.geograf.com.ua.
3. Рокоча В.В. Транснаціональні корпорації / В.В. Рокоча, О.В. Плотніков, В.Є. Новицький. – К:Таксон, 2001. – 304 с.
4. Калініна О.А. Проблеми та перспективи розвитку транснаціональних корпорацій на ринку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.dt.ua.

Мельник П.В.

студент,

Науковий керівник: Грішнова О.А.

доктор економічних наук, професор,

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

Трудовий потенціал країни накопичується місяцями, роками, поколіннями і визначає розвиток та становлення держави загалом, нового демократичного суспільства, так і кожного з нас в ролі працівника. У дослідженнях Світового банку, який взяв до уваги 192 країни, 64% економічного зростання в країнах з перехідною економікою пов'язане з людським та соціальним капіталом [1, с. 43].

Як засвідчує міжнародний досвід, саме інтеграція в Європейський Союз може надати досвід, знання, принципи та закони, які не допустять занепад та виведуть на новий рівень розвитку трудовий потенціал України, який є однією із головних запорук процвітання будь-якої держави.

Тому потрібно виявити причини низького рівня розвитку трудового потенціалу на території України та проаналізувати, як можна вирішити дані проблеми за допомогою інтеграції у Європейський Союз.

Аналіз наукових джерел та останніх подій свідчить, що політична та економічна ситуація, яка склалась на території нашої держави, суперечливо відображається на розвитку суспільства, його трудовому потенціалі та ефективності його використання.

Узагальнивши ряд наукових робіт українських науковців, інформаційних міжнародних статей та проаналізувавши статистичні дані Міжнародного банку та Євростату, ми змогли виокремити розбіжності нашої держави та європейських країн у векторі розвитку трудового потенціалу, які полягають у наступному: наявність демографічної кризи; низький рівень оплати праці; неякісне надання освіти за професійною спрямованістю; незабезпеченість доступності дистанційного навчання та роботи; недостатнє усвідомлення того, що навчатись потрібно все життя; недотримання належного рівня безпеки та охорони здоров'я працівників.

Перший аспект, з якого варто розпочати – це демографічна криза на території України. Депопуляція населення є поширеним явищем, як на території нашої країни, так і в ЄС, проте зменшення чисельності населення в країнах ЄС компенсується підвищенням його якості, і спрямовується на ряд чинників, які забезпечують збалансованість ринку праці, підвищують продуктивність та якість трудових навичок населення. В Україні ж відбувається погіршення демографічних показників, що гальмує розвиток національної економіки і підвищення добробуту громадян України.

Наступним важелем розвитку трудового потенціалу є розмір оплати праці. Заробітна плата є одним із основних внутрішніх стимулів для будь-якого працівника, а в Україні цей показник на низькому рівні – мінімальна заробітна плата складає тільки 1301 грн., і вона є меншою за реальний прожитковий мінімум. Окрім цього, зростає тенденція неофіційної заробітної плати, про це свідчить рівень тінізації економіки України, який на 2012 рік склав 45% від офіційного ВВП [2].

Для подолання цих проблем потрібно обрати європейську, діаметрально протилежну модель розвитку, яка спрямована на перехід від дешевизни робочої сили до моделі з високим рівнем оплати, ефективною працею, яка забезпечила б Україні формування середнього класу та помірний рівень розшарування населення.

Наступна проблема пов'язана з якістю надання освіти за професійною спрямованістю, оскільки прослідковується тенденція сильної диспропорції у попиту та пропозиції робочої сили у деяких професійних сферах на території України. Таким чином, спотворюється розуміння потреби деяких спеціалістів, що обмежує працевлаштування випускників, падіння престижності дипломів.

В Україні потрібно проводити прогностичні дослідження у перспективі, які професії і у яких галузях будуть потрібні, як це робиться в ЄС, адже кожен рік з'являється все більше і більше професій, і цим повинні займатись

державні органи влади, центри зайнятості, а не представники освіти, як це робиться у нас.

Наступний важливий аспект, який є інноваційним та набув широкого застосування на теренах європейських держав – забезпечення доступності освіти та роботи через розвиток дистанційних форм навчання та праці. Вони надзвичайно необхідні як для молоді, так і для деяких груп людей – жінок з малими дітьми чи людей з обмеженими можливостями. В Україні такі засади починають тільки впроваджуватись, а в Європі таких аналогів безліч: починаючи від магістерських програм провідних вузів Німеччини та Великої Британії, закінчуючи спеціально оснащеними веб-ресурсами, через які можна здійснювати трудову діяльність. Це б допомогло Україні доповнити економічно зайняте населення та залучити все більше людей до праці та саморозвитку не виходячи з дому, щоб економити б і ресурси на оснащення робочого місця, і час на виконання поставлених завдань.

Наступною проблемою є усвідомлення необхідності удосконалюватись протягом життя. Громадяни ЄС дедалі більше усвідомлюють роль ціложиттєвого навчання в розв'язанні проблем працевлаштування та підвищення кваліфікаційного рівня, в той час у нас такої філософії немає [4, с. 71]. Регулярне навчання і тренінги для підвищення кваліфікації чи здобуття нових навичок покращать шанси українців на працевлаштування, збільшиться підтримка ініціативи поширення практики навчання на робочих місцях.

Наступним аспектом, якому ми приділили увагу, є якість охорони здоров'я та безпека працівників. На багатьох підприємствах України, зокрема у вугільній та металургійній промисловості, належно не забезпечуються вимоги щодо безпеки та здоров'я працівників, що призводить до травм на виробництві, каліцтв та смертей.

В той час здоров'я та безпека на робочому місці є одним з напрямів, якому ЄС приділяє найбільше уваги – починаючи з міцної правової основи, що охоплює максимальну кількість ризиків з мінімальною кількістю правил, закінчуючи комітетами національних експертів, які сприяють розробці, реалізації та моніторингу законодавства ЄС по здоров'ю і безпеці на робочому місці та імплементації цих засад на підприємствах [3].

Таким чином, можна сказати, що інтеграція в ЄС дасть ряд можливостей для розвитку трудового потенціалу України завдяки покращенню матеріального становища громадян та відкритості ринку праці, створенню економіки середнього класу замість економіки олігархічного характеру, зростанню престижу та поваги до України як гідного гравця на міжнародному ринку праці, зростанню мобільності як студентів, так і професійної робочої сили, збільшенню можливостей академічної співпраці та молодіжних обмінів, завдяки забезпеченню гідних умов праці та соціальних пакетів.

Список використаних джерел:

1. Білорус Т.В. Трудовий потенціал України: сучасний стан та перспективи розвитку // Вісник Київського Національного Університету імені Тараса Шевченка. – № 137. – 2012. – С. 43-44.
2. Офіційний сайт Світового банку. Україна. Економічне зростання / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.worldbank.org/uk/news/press-release/2014/10/02/staying-on-the-reform-path-critical-to-restoring-growth-and-stability-in-ukraine>.
3. Official web-site of European Commission. Health and safety at work / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=148&langId=en>.
4. James S. Mosher Alternative Approaches to Governance in the EU: EU Social Policy and European Employment Strategy / James S. Mosher, David M. Trubek. – Blackwell Publishing Ltd. – 2003. – P. 85.

Мостовлюк В.С.

студент;

Мацедонська Н.В.

кандидат економічних наук, доцент,

Вінницький навчально-науковий інститут економіки

Тернопільського національного економічного університету

НЕОБХІДНІСТЬ РЕФОРМУВАННЯ МІЖБЮДЖЕТНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

На сьогоднішній день перед Україною стоять важливі соціально-економічні проблеми, вирішення яких пов'язано із забезпеченням макроекономічної стабільності та економічного зростання, підвищення ефективності та якості надання послуг населенню. Однією з вагомих проблем є реформування міжбюджетних відносин, що так гостро обговорюється в політичних та економічних колах. Причинами виникнення даної проблеми є існуюча стара бюджетна система, правова невідповідність норм законодавчих актів між собою, що створює у процесі формування, затвердження та виконання державного та місцевих бюджетів значні розриви у видатковій та дохідній частинах бюджетів.

Дослідження свідчать, що фінансові можливості розвитку територій на сьогодні здебільшого залежать від міжбюджетних трансфертів. З огляду на це, актуальним завданням удосконалення системи фінансового забезпечення розвитку територій є обґрунтування науково-методичних основ організації міжбюджетних відносин, їх ролі та місця у відтворювальних процесах з точки зору забезпечення фінансової самодостатності та самовідтворення регіонів та окремих територій, шляхів удосконалення існуючої системи міжбюджетних відносин.

Проблематика впливу міжбюджетних відносин на розвиток територій розглядається в працях таких науковців, як М. Бадида, І. Вахович,